

KKU Res J. 2011; 16(7): 883-898
<http://resjournal.kku.ac.th>

การพัฒนาแบบประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาเทคนิคเภสัชกรรม วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก
Development of an Evaluation Model for Assessment of Desirable Competencies of Pharmaceutical Technique Students in Sirindhorn College of Public Health, Praboromarajchanok Institute

ปาริฉัตร อุทัยพันธ์^{1*}, บุญศรี พรหมมาพันธุ์², ศรีศักดิ์ สุนทรไชย³ และ คมสร วงษ์รักษา⁴

Parichat Utaipan^{1}, Boonsri Prommapun², Sarisak Soontornchai³ and Komsorn Wongrugsa⁴*

¹กลุ่มงานหลักสูตรเทคนิคเภสัชกรรม วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดยะลา

²สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

³สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

⁴สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

*Correspondent author: putaipan9972@gmail.com

Received July 11, 2010

Accepted August 22, 2011

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสมรรถนะที่พึงประสงค์ ตัวชี้วัด และเกณฑ์การประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาเทคนิคเภสัชกรรม และพัฒนาแบบประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ วิจัยแบ่งเป็น 2 ระยะคือ ระยะที่ 1 เป็นการศึกษาสมรรถนะที่พึงประสงค์ ตัวชี้วัด และเกณฑ์การประเมิน โดยกลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิ 15 คน และผู้เกี่ยวข้อง 443 คน เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถาม ข้อมูลที่ได้ถูกวิเคราะห์โดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระยะที่ 2 เป็นการพัฒนาแบบประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย หัวหน้าหลักสูตรเทคนิคเภสัชกรรม 7 คน และผู้ทรงคุณวุฒิ 10 คน เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถาม และมีการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่ามี 4 สมรรถนะที่พึงประสงค์ และ 20 ตัวชี้วัด เกณฑ์การประเมินคือที่ร้อยละ 70 ขึ้นไปถือว่าผ่านการประเมิน สำหรับรูปแบบประเมิน ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ เป้าหมายของการประเมิน สิ่งที่มีประเมิน ตัวชี้วัดและเกณฑ์การประเมิน วิธีการประเมิน และการให้ข้อมูลย้อนกลับ

Abstract

The purposes of this research were to study desirable competencies, indicators, and assessment criteria of pharmaceutical technique students and to develop an evaluation model. The research was carried out in two phases. Phase 1 was to study desirable competencies, indicators, and assessment criteria. The samples consisted of 15 experts and

443 associated persons. The data collecting instrument was a questionnaire. Data were analyzed by using index of item objective congruence, percentage, mean, and standard deviation. Phase 2 was to develop an evaluation model. The samples consisted of 7 heads of pharmaceutical technique courses and 10 experts. The data collecting instruments was a questionnaire and data were analyzed by using mean and standard deviation. The research findings revealed 4 competencies and 20 indicators. The assessment criteria were at least 70% to indicate that students had passed the assessment. The evaluation model included 5 components, which were goal of the evaluation, evaluation objects, indicators and assessment criteria, method of evaluation, and feedback provision

คำสำคัญ: สมรรถนะที่พึงประสงค์ รูปแบบประเมินสมรรถนะ นักศึกษาเทคนิคเภสัชกรรม

Keywords: desirable competencies, evaluation model, pharmaceutical technique student

1. บทนำ

วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข มีพันธกิจในการผลิตบุคลากรทางสาธารณสุข เพื่อปฏิบัติหน้าที่ในระบบบริการสุขภาพจึงต้องพัฒนานักศึกษาให้มีสมรรถนะที่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพเมื่อสำเร็จการศึกษา คือ มีทั้งความรู้ ความสามารถ และทักษะที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน ซึ่งสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาเทคนิคเภสัชกรรม คือ คุณลักษณะเชิงพฤติกรรมในการทำงานที่แสดงออกมาของแต่ละบุคคลที่สามารถวัดและสังเกตได้ เป็นคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมที่สังคม ชุมชน และหน่วยงานคาดหวัง ซึ่งมีองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะของบุคคล และเนื่องด้วยการประเมินเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ เพราะเป็นการศึกษาความจริงในด้านคุณค่า หรือการตีค่าของสิ่งใดๆ โดยเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด มีความจำเป็น เพราะเป็นกระบวนการศึกษาสิ่งต่างๆ เพื่อให้ได้สารสนเทศที่เป็นประโยชน์ในการตัดสินใจของผู้เกี่ยวข้องหรือผู้ประเมินและเพื่อตัดสินคุณค่าของสิ่งที่มุ่งประเมิน (1) ดังนั้นการประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาเทคนิคเภสัชกรรม จึงควรทำเป็นกิจกรรมหนึ่งในขั้นตอนการจัดการศึกษาให้กับนักศึกษาอย่างต่อเนื่อง ผลจากการ

ประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์จะช่วยให้ผู้เกี่ยวข้องนำไปใช้พัฒนานักศึกษา จากการพิจารณาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาธารณสุขศาสตร์ (เทคนิคเภสัชกรรม) ปรับปรุง พ.ศ. 2550 พบว่ามีการกำหนดสมรรถนะรายชั้นปี แต่ไม่มีหลักฐานแสดงให้เห็นถึงสมรรถนะที่พึงประสงค์ ตัวชี้วัด เกณฑ์การประเมิน และในส่วนของวิธีการพัฒนาสมรรถนะของนักศึกษาเทคนิคเภสัชกรรม วิทยาลัยในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนกมีวิธีการที่ยังไม่ชัดเจน ผู้วิจัยจึงทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาเทคนิคเภสัชกรรม วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร สังกัดสถาบันพระบรมราชชนกโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสมรรถนะที่พึงประสงค์ ตัวชี้วัด และเกณฑ์การประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาเทคนิคเภสัชกรรม และนำไปใช้ประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาเทคนิคเภสัชกรรม อันจะได้สารสนเทศที่เป็นประโยชน์ในการพัฒนาสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาเทคนิคเภสัชกรรม ของวิทยาลัยในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนกให้มีประสิทธิภาพต่อไป

2. วิธีการวิจัย

2.1 ระยะเวลาที่ 1 การศึกษาสมรรถนะที่พึงประสงค์ ตัวชี้วัด และเกณฑ์การประเมินสมรรถนะที่พึง

ประสงค์ของนักศึกษาเทคนิคเกษตรกรรม วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก

2.1.1 ขั้นตอนการดำเนินงาน มีดังนี้

1) สร้างสมรรถนะที่พึงประสงค์ ตัวชี้วัด และเกณฑ์การประเมิน โดยวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลจากหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงสาธารณสุขศาสตร์ (เทคนิคเกษตรกรรม) ปรับปรุง พ.ศ. 2550 เอกสารวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2) ตรวจสอบคุณภาพของสมรรถนะที่พึงประสงค์ ตัวชี้วัด และเกณฑ์การประเมิน เพื่อหาความตรงของเครื่องมือ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 15 คน และคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC; index of item objective congruence) ซึ่งกำหนดค่า IOC มากกว่า 0.50 ถือว่าสิ่งที่ประเมินมีความเหมาะสม

3) ตรวจสอบความเที่ยง (reliability) ของสมรรถนะที่พึงประสงค์ และตัวชี้วัด กับกลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) มีค่าเท่ากับ 0.977

4) ปรับปรุงสมรรถนะที่พึงประสงค์ ตัวชี้วัด และเกณฑ์การประเมินให้เหมาะสม

2.1.2 กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย

1) ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 15 คน ทำการเลือกแบบเจาะจง ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา 7 คน และผู้ทรงคุณวุฒิด้านวิชาชีพเกษตรกรรม 8 คน ได้แก่ สาขาเกษตรกรรมโรงพยาบาล เกษตรกรรมชุมชน เกษตรกรรมสังคมและการบริหาร และผู้ทรงคุณวุฒิจากสภาเกษตรกรรม

2) ผู้เกี่ยวข้องในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะที่พึงประสงค์ที่คาดหวังของนักศึกษาเทคนิคเกษตรกรรม จำนวน 443 คน ประกอบด้วย ผู้รับบริการประเภทผู้ป่วยนอก เกษตร

กรโรงพยาบาล เกษตรกรสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล อาจารย์เกษตร และผู้บริหารวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร ในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก ทำการเลือกแบบเจาะจงในจังหวัดที่มีวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร สังกัดสถาบันพระบรมราชชนกจัดตั้งอยู่ ซึ่งมีการกระจายอยู่ทั่วทุกภาคของประเทศ คือ จังหวัดขอนแก่น ชลบุรี ตรัง ยะลา พิษณุโลก สุพรรณบุรี และอุบลราชธานี

2.1.3 เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะที่พึงประสงค์ และตัวชี้วัด เป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ คือ น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก และมากที่สุด โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

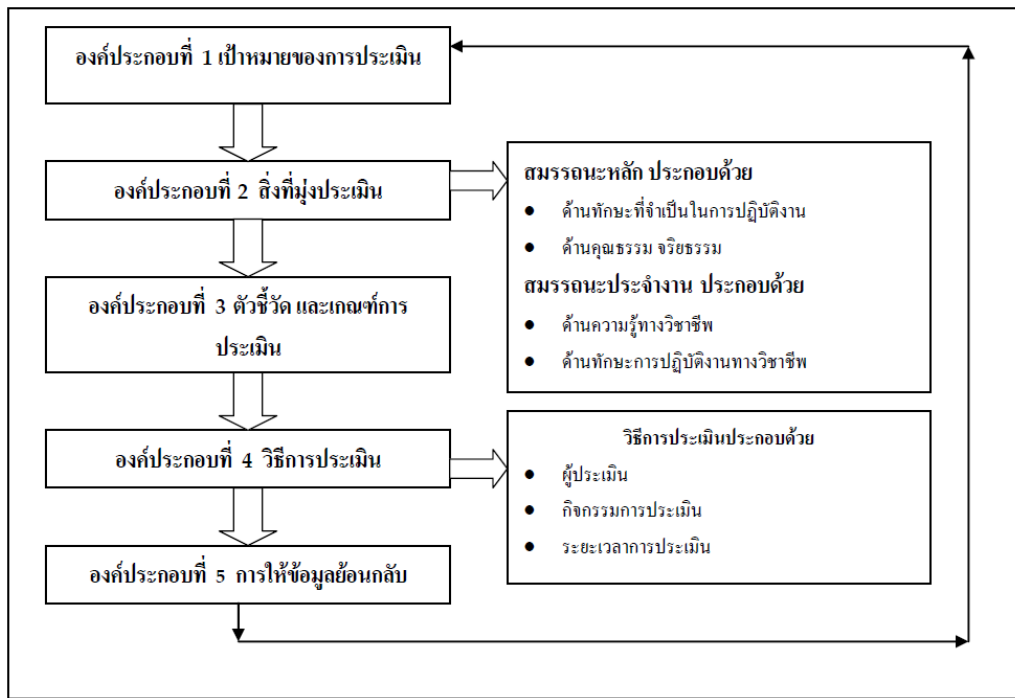
- 1 คะแนน หมายถึง เห็นด้วยกับข้อความน้อยที่สุด
- 2 คะแนน หมายถึง เห็นด้วยกับข้อความน้อย
- 3 คะแนน หมายถึง เห็นด้วยกับข้อความปานกลาง
- 4 คะแนน หมายถึง เห็นด้วยกับข้อความมาก
- 5 คะแนน หมายถึง เห็นด้วยกับข้อความมากที่สุด

เกณฑ์การแปลผลค่าคะแนนเฉลี่ย มี ดังนี้

- ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49 หมายถึง เห็นด้วยกับข้อความน้อยที่สุด
- ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึง เห็นด้วยกับข้อความน้อย
- ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายถึง เห็นด้วยกับข้อความปานกลาง
- ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49 หมายถึง เห็นด้วยกับข้อความมาก
- ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00 หมายถึง เห็นด้วยกับข้อความมากที่สุด

ซึ่งถ้าค่าเฉลี่ยของตัวชี้วัดมีค่า 3.5 ขึ้นไป แสดงว่าตัวชี้วัด มีความเหมาะสมในการชี้วัดสมรรถนะในรูปแบบประเมินต่อไป

2.1.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม ซึ่งส่งให้กลุ่มตัวอย่างและรับกลับทางไปรษณีย์

รูปที่ 1. กรอบแนวคิดการพัฒนารูปแบบประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาเทคนิคเกษตรกรรม วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก

2.1.5 การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลโดยคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2.2 ระยะเวลาที่ 2 การพัฒนารูปแบบประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาเทคนิคเกษตรกรรม วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก

2.2.1 ขั้นตอนการดำเนินงานมีดังนี้

1) สร้างรูปแบบประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ โดยวิเคราะห์และสังเคราะห์แนวทางการสร้างรูปแบบประเมิน จากเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ เป้าหมายของการประเมิน สิ่งที่มีงประเมิน ตัวชี้วัด และเกณฑ์การประเมิน วิธีการประเมิน และการให้ข้อมูลย้อนกลับ (รูปที่ 1)

2) ตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ โดยหัวหน้าหลักสูตรเทคนิคเกษตรกรรม

ของวิทยาลัยในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก ทั้ง 7 แห่ง

3) ตรวจสอบคุณภาพรูปแบบประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ โดยผู้ทรงคุณวุฒิด้านวิชาชีพเกษตรกรรม ด้านการวัดและประเมินผล การศึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิตัวแทนจากสถาบันพระบรมราชชนก จำนวน 10 คน

4) ปรับปรุงรูปแบบประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

2.2.2 กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย

1) หัวหน้าหลักสูตรเทคนิคเกษตรกรรมของวิทยาลัยในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก จำนวน 7 คน

2) ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 10 คน ทำการเลือกแบบเจาะจง ประกอบด้วย ด้านวิชาชีพเกษตรกรรม 5 คน ผู้ทรงคุณวุฒิตัวแทนจากสถาบันพระบรมราชชนก 1 คนและ ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา 4 คน

2.2.3 เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถามความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบประเมิน

ตารางที่ 1. ค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบสมรรถนะที่พึงประสงค์และตัวชี้วัด (n=15)

สมรรถนะที่พึงประสงค์	ตัวชี้วัด	หัวข้อประเมิน	IOC
1. ด้านทักษะที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน	1. การสื่อสาร	7	0.93-1.00
	2. การใช้คอมพิวเตอร์และระบบสารสนเทศ	6	0.85-1.00
	3. การบริการที่ดี	6	0.92-1.00
	4. การทำงานเป็นทีม	7	0.77-1.00
	5. การคิดวิเคราะห์แก้ปัญหา	6	0.77-1.00
2. ด้านคุณธรรมจริยธรรม	1. ความซื่อสัตย์	5	1.00
	2. ความรับผิดชอบ	9	0.92-1.00
	3. ความเอื้ออาทร	6	0.85-0.92
	4. ความมีระเบียบวินัย	4	0.77-1.00
	5. การมีมนุษยสัมพันธ์	6	0.92-1.00
	6. การมีจิตสาธารณะ	5	0.85-1.00
3. ด้านความรู้ทางวิชาชีพ	1. ความรู้ในงานบริการเภสัชกรรม	4	0.67
	2. ความรู้ในงานบริหารเวชภัณฑ์	5	0.67
	3. ความรู้ในงานผลิตยา	4	0.69
	4. ความรู้ในงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านสาธารณสุข	3	0.67
4. ด้านทักษะการปฏิบัติงานทางวิชาชีพ	1. งานบริการเภสัชกรรม	6	0.75-1.00
	2. งานบริหารเวชภัณฑ์	4	0.83-0.92
	3. งานผลิตยา	4	0.77-0.85
	4. งานคุ้มครองผู้บริโภคด้านสาธารณสุข	5	0.77-0.92
	5. งานด้านเภสัชกรรมในชุมชน	7	0.67-1.00
รวม	20	109	0.67-1.00

จากผู้เกี่ยวข้องกับหลักสูตรเทคนิคเภสัชกรรม และแบบสอบถามคุณภาพรูปแบบประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ

2.24) การเก็บรวบรวมข้อมูล เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม ซึ่งส่งทางไปรษณีย์ให้ผู้เกี่ยวข้องกับหลักสูตรเทคนิคเภสัชกรรมคือ หัวหน้าหลักสูตรเทคนิคเภสัชกรรมของวิทยาลัยในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนกและผู้ทรงคุณวุฒิ โดยขอความอนุเคราะห์ส่งกลับทางไปรษณีย์ โดยแนบร่างรูปแบบประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์เพื่อประกอบการตรวจสอบรูปแบบประเมินที่พัฒนาขึ้น

2.25 การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. ผลการวิจัยและอภิปราย

3.1 ระยะที่ 1 ผลการศึกษาสมรรถนะที่พึงประสงค์ตัวชี้วัด และเกณฑ์การประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาเทคนิคเภสัชกรรม วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก

3.1.1 สมรรถนะที่พึงประสงค์และตัวชี้วัดตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

สมรรถนะที่พึงประสงค์และตัวชี้วัดตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิแสดงในตารางที่ 1

โดยพบว่า ผลการหาความตรงตามเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จากสมรรถนะที่พึงประสงค์ 4 สมรรถนะ 20 ตัวชี้วัด มีค่าดัชนีความสอดคล้องมากกว่า 0.50 ทุกข้อ โดยค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67-1.00

3.1.2 สมรรถนะที่พึงประสงค์ และตัวชี้วัดตามความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง

สมรรถนะที่พึงประสงค์ และตัวชี้วัดตามความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องแสดงในตารางที่ 2 โดยพบว่าผลการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะที่พึงประสงค์ที่คาดหวังของนักศึกษาเทคนิคเกษตรกรรม ตามความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องทั้ง 4 ด้าน มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.27 ถึง 4.63 ซึ่งมีค่าอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด แสดงว่าสมรรถนะแต่ละด้านมีความเหมาะสมมากพอที่จะเป็นสมรรถนะในสิ่งที่มุ่งประเมินในรูปแบบประเมินสมรรถนะที่พัฒนาขึ้น ทั้งนี้เพราะผู้วิจัยใช้วิธีการศึกษาสมรรถนะที่พึงประสงค์ จากการวิเคราะห์และสังเคราะห์หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาธารณสุขศาสตร์ (เทคนิคเกษตรกรรม) ปรับปรุง พ.ศ. 2550 เอกสารและงานวิจัยทำการตรวจสอบสมรรถนะโดยผู้ทรงคุณวุฒิด้านวิชาชีพเกษตรกรรม ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา และทำการสอบถามความคิดเห็นจากกลุ่มผู้เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้รับบริการบุคลากรด้านสาธารณสุข และผู้ผลิตนักศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับกลยุทธ์ ต้นติผลาชีวะ (2) ที่ได้เสนอไว้ว่าการกำหนดสมรรถนะของวิชาชีพหนึ่งๆ มีหลายวิธี แล้วแต่จะเลือกใช้ตามความเหมาะสม เช่น การกำหนดสมรรถนะโดยประเมินความต้องการ (need assessment) โดยการศึกษาจากกลุ่มผู้ใช้นักการศึกษา และนโยบายต่างๆ การแสดงถึงความต้องการที่จะให้มีการจัดเตรียมผู้สำเร็จการศึกษาให้สามารถทำอะไร ต้องมีความรู้ทักษะ และทัศนคติอย่างไร การกำหนดสมรรถนะโดยผู้ทรงคุณวุฒิเป็นผู้ให้ความเห็นหรือบอกเกี่ยวกับสมรรถนะที่

จำเป็น การกำหนดสมรรถนะโดยการวิเคราะห์ตามหลักทางทฤษฎีและตำราที่เกี่ยวข้อง

เมื่อพิจารณารายละเอียดของสมรรถนะในแต่ละด้านพบว่าสมรรถนะด้านทักษะที่จำเป็นในการปฏิบัติงานประกอบด้วย 5 ตัวชี้วัด คือ การบริการที่ดี การสื่อสาร การทำงานเป็นทีม การคิดวิเคราะห์แก้ปัญหา และการใช้คอมพิวเตอร์และระบบสารสนเทศ ผลการสอบถามความคิดเห็นจากกลุ่มตัวอย่างที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษาเทคนิคเกษตรกรรมพบว่าตัวชี้วัดทั้ง 5 ตัว มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.23 ถึง 4.60 ซึ่งมีค่าอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด แสดงว่าตัวชี้วัดแต่ละข้อมีความเหมาะสมที่จะใช้ประกอบประกอบในรูปแบบประเมินที่พัฒนาขึ้น

ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประไพ สุวภิรมย์โชติ และกุลฤดี จิตตยานันต์ (3) ได้ศึกษาคุณลักษณะของบุคลากรสาธารณสุขประเภทเจ้าพนักงานเกษตรกรรมที่ต้องการของสังคมในยุคปฏิรูประบบสุขภาพ พบว่าคุณลักษณะของเจ้าพนักงานเกษตรกรรมที่ต้องการตามทัศนคติของเจ้าพนักงานเกษตรกรรมและเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับทักษะที่จำเป็น ได้แก่ ทักษะการเรียนรู้และการสื่อสาร ทักษะการคิดและการเรียนรู้แบบกลุ่มเล็ก และการคิดเป็นแก้ปัญหาได้ และตรงกับงานวิจัยของกลุ่มงานหลักสูตรเทคนิคเกษตรกรรมวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดยะลา (4) ได้ศึกษาสมรรถนะในการปฏิบัติงานตามความต้องการของเจ้าพนักงานเกษตรกรรมในสถานบริการสาธารณสุขประเทศไทย พบว่าสมรรถนะในการปฏิบัติงานตามความต้องการของเจ้าพนักงานเกษตรกรรม ด้านความรู้และทักษะที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน ได้แก่ การใช้คอมพิวเตอร์การทำงานเป็นทีม การคิดวิเคราะห์แก้ปัญหา การสื่อสาร และการทำงานบริการ และสอดคล้องกับงานวิจัยของชัยณรงค์ ชูทอง (5) ได้ศึกษาสมรรถนะที่พึงประสงค์ของเจ้าพนักงานเกษตรกรรมในระบบสาธารณสุขไทย พบว่าสมรรถนะที่พึงประสงค์ของเจ้าพนักงานเกษตรกรรมในระบบ

ตารางที่ 2. สมรรถนะที่พึงประสงค์และตัวชี้วัดตามความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องกับนักศึกษาเทคนิคเกษตรกรรม (n=443)

ตัวชี้วัด	X	S.D.	ระดับ
สมรรถนะด้านทักษะที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน			
1. การสื่อสาร	4.56	.56	มากที่สุด
2. การใช้คอมพิวเตอร์และระบบสารสนเทศ	4.23	.73	มาก
3. การบริการที่ดี	4.60	.58	มากที่สุด
4. การทำงานเป็นทีม	4.48	.62	มาก
5. การคิดวิเคราะห์แก้ปัญหา	4.31	.70	มาก
รวมเฉลี่ย	4.44	.64	มาก
สมรรถนะด้านคุณธรรม จริยธรรม			
1. ความซื่อสัตย์	4.68	.56	มากที่สุด
2. ความรับผิดชอบ	4.69	.55	มากที่สุด
3. ความเอื้ออาทร	4.47	.66	มาก
4. ความมีระเบียบวินัย	4.65	.51	มากที่สุด
5. การมีมนุษยสัมพันธ์	4.59	.57	มากที่สุด
6. การมีจิตสาธารณะ	4.67	.58	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.63	.57	มากที่สุด
สมรรถนะด้านความรู้ทางวิชาชีพ			
1. ความรู้ในงานบริการเกษตรกรรม	4.55	.67	มากที่สุด
2. ความรู้ในงานบริหารเวชภัณฑ์	4.24	.77	มาก
3. ความรู้ในงานผลิตยา	4.04	.84	มาก
4. ความรู้ในงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านสาธารณสุข	4.25	1.14	มาก
รวมเฉลี่ย	4.27	.86	มาก
สมรรถนะด้านทักษะการปฏิบัติงานทางวิชาชีพ			
1. งานบริการเกษตรกรรม	4.57	.77	มากที่สุด
2. งานบริหารเวชภัณฑ์	4.53	.68	มากที่สุด
3. งานผลิตยา	4.44	.76	มาก
4. งานคุ้มครองผู้บริโภคด้านสาธารณสุข	4.14	.80	มาก
5. งานด้านเกษตรกรรมในชุมชน	4.15	.82	มาก
รวมเฉลี่ย	4.37	.77	มาก

สาธารณสุขไทย ที่เกี่ยวข้องกับด้านทักษะที่จำเป็น ได้แก่ การสื่อสาร การสืบค้นข้อมูลทางเกษตรกรรม กระบวนการคิดและทำงานบนฐานของข้อมูล และการทำงานเป็นทีมสมรรถนะด้านคุณธรรมจริยธรรม ประกอบด้วย 6 ตัวชี้วัด คือ

ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ การมีจิตสาธารณะ ด้านความมีระเบียบวินัย ด้านการมีมนุษยสัมพันธ์ และด้านความเอื้ออาทร ผลการสอบถามความคิดเห็นจากกลุ่มตัวอย่างที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษาเทคนิคเกษตรกรรมพบว่าตัวชี้วัดทั้ง 6 ตัว

มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.47 ถึง 4.69 ซึ่งมีค่าอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อสมรรถนะด้านคุณธรรมจริยธรรมภาพรวมระดับมากที่สุด และตัวชี้วัดที่มีความคิดเห็นระดับมากที่สุด ได้แก่ ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ การมีจิตสาธารณะ ความมีระเบียบวินัย และการมีมนุษยสัมพันธ์ ตัวชี้วัดที่มีความคิดเห็นระดับมาก ได้แก่ ความเอื้ออาทร

ทั้งนี้เพราะคุณธรรมจริยธรรมเป็นพฤติกรรมที่สังคมคาดหวัง ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพของประชาชนต้องมีความรับผิดชอบต่อชีวิตของผู้อื่น ให้บริการอย่างเสมอภาค เห็นอกเห็นใจผู้อื่น ซึ่งสอดคล้องกับกรอบแนวคิดของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงสาธารณสุขศาสตร (เทคนิคเภสัชกรรม) ปรับปรุง พ.ศ. 2550 ที่ให้ความสำคัญในการผลิตบุคลากรสาธารณสุขโดยคุณธรรมจริยธรรมที่ต้องพัฒนาให้เกิดขึ้นมี 3 เรื่อง ได้แก่ ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ และความเอื้ออาทร (6) และสอดคล้องกับงานวิจัยของชัยณรงค์ ชูทอง (5) ได้ศึกษาสมรรถนะที่พึงประสงค์ของเจ้าพนักงานเภสัชกรรมในระบบสาธารณสุขไทย พบว่าคุณลักษณะในประเด็นด้านคุณธรรม จริยธรรมเป็นคุณลักษณะประเด็นแรกที่เจ้าพนักงานเภสัชกรรมควรมี และคุณธรรมจริยธรรมหลักที่สอดคล้องกับลักษณะการทำงานของเจ้าพนักงานเภสัชกรรม คือ ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบต่อในงาน และความเอื้ออาทร

สำหรับสมรรถนะด้านความรู้ทางวิชาชีพ ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด คือ ความรู้ในงานบริการเภสัชกรรม ความรู้ในงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านสาธารณสุข ความรู้ในงานบริหารเวชภัณฑ์ และความรู้ในงานผลิตยา ผลการสอบถามความคิดเห็นจากกลุ่มตัวอย่างที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษาเทคนิคเภสัชกรรม พบว่าตัวชี้วัดทั้ง 4 ตัว มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.04 ถึง 4.55 ซึ่งมีค่าอยู่ในระดับมากที่สุดและสมรรถนะด้านทักษะการปฏิบัติงานทาง

วิชาชีพ ประกอบด้วย 5 ตัวชี้วัด คือ งานบริการเภสัชกรรม งานบริหารเวชภัณฑ์ งานผลิตยา งานด้านเภสัชกรรมในชุมชน และงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านสาธารณสุข ผลการสอบถามความคิดเห็นจากกลุ่มตัวอย่างที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษาเทคนิคเภสัชกรรมพบว่าตัวชี้วัดทั้ง 5 ตัว มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.14 ถึง 4.57 ซึ่งมีค่าอยู่ในระดับมากที่สุด แสดงว่าตัวชี้วัดแต่ละข้อมีความเหมาะสมที่จะใช้เป็นองค์ประกอบในรูปแบบประเมินที่พัฒนาขึ้น นอกจากนี้ยังพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อตัวชี้วัดเรื่องความรู้ในงานบริการเภสัชกรรม และตัวชี้วัดเรื่องทักษะงานบริการเภสัชกรรมในระดับมากที่สุด

ทั้งนี้เป็นเพราะงานด้านบริการเภสัชกรรมเป็นภาระหน้าที่หลักของเจ้าพนักงานเภสัชกรรมในระบบการให้บริการสาธารณสุข โดยมีบทบาทในฐานะผู้ช่วยเภสัชกรในงานบริการเภสัชกรรม และในส่วนของโรงพยาบาลชุมชน และศูนย์สุขภาพชุมชนที่ขาดความพร้อมของเภสัชกร เจ้าพนักงานเภสัชกรรมจะต้องปฏิบัติหน้าที่ในส่วนของเภสัชกรแทน ดังนั้นความรู้เรื่องงานบริการเภสัชกรรมจึงมีความจำเป็นสำหรับเจ้าพนักงานเภสัชกรรม และสามารถปฏิบัติงานบริการเภสัชกรรมแทนได้เมื่อเภสัชกรไม่เพียงพอ (5)

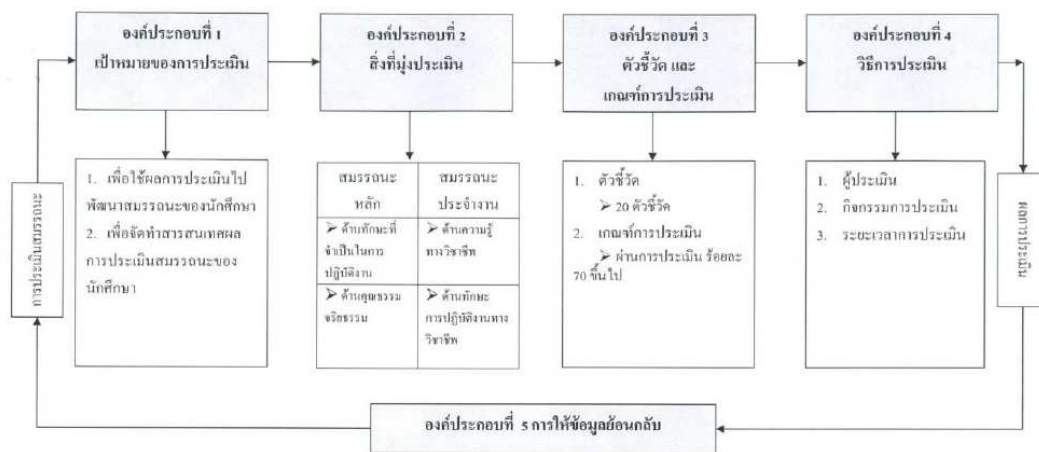
3.1.2 เกณฑ์การประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

เกณฑ์การประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิแสดงในตารางที่ 3 โดยพบว่าผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าเกณฑ์การประเมิน สมรรถนะ ทั้ง 4 ด้าน และสมรรถนะโดยรวมคือ ร้อยละ 70 ขึ้นไป ถือว่าผ่านการประเมิน โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.87 ซึ่งจัดว่าเป็นเกณฑ์ที่มีความเหมาะสมในการใช้ประเมินสมรรถนะของนักศึกษาเทคนิคเภสัชกรรม ทั้งนี้เพราะเกณฑ์การประเมินได้มาจากการสอบถามความคิดเห็นจากผู้

ตารางที่ 3. เกณฑ์การประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ (n=15)

สมรรถนะที่พึงประสงค์	เกณฑ์การประเมิน	IOC
1. ด้านทักษะที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน	ร้อยละ 70 ขึ้นไป ถือว่าผ่านการประเมิน	0.87
2. ด้านคุณธรรม จริยธรรม		
3. ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ		
4. ด้านทักษะการปฏิบัติงานทางวิชาชีพ		
สมรรถนะโดยรวม	ร้อยละ 70 ขึ้นไป ถือว่าผ่านการประเมิน	0.87

รูปแบบประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาเทคนิคเภสัชกรรม วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ดังนี้

รูปที่ 2. รูปแบบประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาเทคนิคเภสัชกรรม วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก (ฉบับร่าง)

ทรง คุณวุฒิด้านวิชาชีพเภสัชกรรม และด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา

ผลการวิจัยสอดคล้องกับผดุงชัย ภูพัฒน์ (7) ให้ความเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของเกณฑ์การประเมินที่ดี ควรมีความท้าทายและเป็นไปได้ อยู่ในวิสัยที่จะบรรลุตามความคาดหวังนั้นได้ และเป็นที่ยอมรับจากฝ่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ประเมิน และผู้ใช้ผลการประเมิน นอกจากนี้ นักศึกษาเทคนิคเภสัชกรรมต้องปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพของประชาชน ดังนั้นเกณฑ์การประเมินสมรรถนะจึงต้องสอบถามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิอันเป็นที่ยอมรับทางวิชาชีพ สอดคล้องกับศิริชัย กาญจน

วาสี (1) ที่กล่าวไว้ว่าเกณฑ์สัมบูรณ์เป็นเกณฑ์ที่พัฒนามาจากหลักเหตุผลเกี่ยวกับมาตรฐานของสิ่งนั้น หรือความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับมาตรฐานอันเป็นที่ยอมรับทางวิชาชีพ หรือคุณภาพของสิ่งนั้นอันเป็นที่ยอมรับของสังคม

3.2 ระยะที่ 2 ผลการพัฒนารูปแบบประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาเทคนิคเภสัชกรรม วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก

ขั้นที่ 1 จากการวิเคราะห์และสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้พัฒนารูปแบบประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาเทคนิคเภสัชกรรม วิทยาลัย

การสาธารณสุขสุจริตินทร สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก (ฉบับร่าง) ดังรูปที่ 2 ผลการพัฒนารูปแบบประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาเทคนิคเกษตรกรรม วิทยาลัยการสาธารณสุขสุจริตินทร สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก (ฉบับร่าง) ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ เป้าหมายของการประเมิน สิ่งที่น่าประเมิน ตัวชี้วัดและเกณฑ์การประเมิน วิธีการประเมิน และการให้ข้อมูลย้อนกลับ โดยรายละเอียดของแต่ละองค์ประกอบมีดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 เป้าหมายของการประเมิน ประกอบด้วย

1.1) เพื่อใช้ผลการประเมินไปพัฒนาสมรรถนะของนักศึกษา

1.2) เพื่อจัดทำสารสนเทศผลการประเมินสมรรถนะของนักศึกษา

องค์ประกอบที่ 2 สิ่งที่น่าประเมิน ประกอบด้วย

2.1) สมรรถนะหลัก ประกอบด้วย

- สมรรถนะด้านทักษะที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน

- สมรรถนะด้านคุณธรรม จริยธรรม

2.2) สมรรถนะประจำงาน ประกอบด้วย

- สมรรถนะด้านความรู้ทางวิชาชีพ

- สมรรถนะด้านทักษะการปฏิบัติงานทางวิชาชีพ

องค์ประกอบที่ 3 ตัวชี้วัดและเกณฑ์การประเมิน ประกอบด้วย

3.1) ตัวชี้วัด พบว่ามีจำนวน 20 ตัวชี้วัด จำแนกตามสมรรถนะที่มุ่งประเมิน ได้ดังนี้ ด้านทักษะที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย 5 ตัวชี้วัด ด้านคุณธรรม จริยธรรม ประกอบด้วย 6 ตัวชี้วัด ด้านความรู้ทางวิชาชีพ ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด และ ด้านทักษะการปฏิบัติงานทางวิชาชีพ ประกอบด้วย 5 ตัวชี้วัด

3.2) เกณฑ์การประเมิน คือร้อยละ 70 ขึ้นไปถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมินสมรรถนะ

องค์ประกอบที่ 4 วิธีการประเมิน ประกอบด้วย

4.1) ผู้ประเมิน ประกอบด้วย 3 กลุ่ม คือ อาจารย์เกษตรประจำวิทยาลัย อาจารย์พี่เลี้ยงประจำแหล่งฝึก และเพื่อนนักศึกษา

4.2) กิจกรรมการประเมิน ประกอบด้วย กิจกรรมต่างๆดังนี้ วางแผนการประเมิน ดำเนินการประเมิน วิเคราะห์และสรุปผลการประเมิน และนำผลการประเมินมาพัฒนาสมรรถนะ

4.3) ระยะเวลาการประเมิน ประกอบด้วย 2 ระยะ ดังนี้

4.3.1) ประเมินประจำภาคการศึกษา ประกอบด้วย

-ดำเนินการทุกภาคการศึกษา ภาคการศึกษาละ 1 ครั้ง ก่อนสอบปลายภาค 1 สัปดาห์

-ดำเนินการเมื่อสิ้นสุดการฝึกปฏิบัติงานภาคสนาม ภายใน 1 สัปดาห์

4.3.2) ประเมินก่อนสำเร็จการศึกษา โดยทำการประเมินประมาณสัปดาห์ที่ 3-4 ของเดือนกุมภาพันธ์ กับนักศึกษาชั้นปีสุดท้าย ก่อนสำเร็จการศึกษา (ก่อนสอบข้อสอบวัดความรอบรู้ รวบรวมจากส่วนกลาง สถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข)

องค์ประกอบที่ 5 การให้ข้อมูลย้อนกลับ ประกอบด้วย

5.1) รายงานผลการประเมินให้นักศึกษาและผู้เกี่ยวข้องรับทราบ

5.2) จัดทำข้อมูลเพื่อประกอบการประเมินสมรรถนะอื่นๆ ต่อไป

ขั้นที่ 2 ผลการตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบประเมินไปใช้จากผู้เกี่ยวข้องของวิทยาลัยทั้ง 7 แห่ง ดังแสดงในตารางที่ 4 โดยพบว่าผู้เกี่ยวข้องมีความเห็นว่าเป็นรูปแบบการประเมินทุกองค์ประกอบโดยรวมมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.64$) และ

ตารางที่ 4. ความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบประเมินไปใช้ (n=7)

รูปแบบประเมินสมรรถนะ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
องค์ประกอบเรื่อง เป้าหมายของการประเมิน						
1. เพื่อใช้ผลการประเมินไปพัฒนาสมรรถนะของนักศึกษา	4.57	.53	มากที่สุด	4.71	.49	มากที่สุด
2. เพื่อจัดทำสารสนเทศผลการประเมินสมรรถนะของนักศึกษา	4.57	.53	มากที่สุด	4.43	.79	มาก
รวมเฉลี่ย	4.57	.53	มากที่สุด	4.57	.64	มากที่สุด
องค์ประกอบเรื่อง วิธีการประเมิน						
1. ผู้เกี่ยวข้องกับการประเมิน	4.80	.46	มากที่สุด	4.66	.53	มากที่สุด
2. กิจกรรมการประเมิน	4.62	.54	มากที่สุด	4.49	.73	มาก
3. ระยะเวลาการประเมิน	4.38	.61	มาก	4.14	.81	มาก
รวมเฉลี่ย	4.63	.53	มากที่สุด	4.48	.69	มาก
องค์ประกอบเรื่อง การให้ข้อมูลย้อนกลับ						
1. จัดทำข้อมูลเพื่อประกอบการประเมินสมรรถนะอื่นๆ ต่อไป	4.71	.49	มากที่สุด	4.57	.53	มากที่สุด
2. รายงานผลการประเมินให้นักศึกษาและผู้เกี่ยวข้องรับทราบ	4.71	.49	มากที่สุด	4.57	.53	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.71	.49	มากที่สุด	4.57	.53	มากที่สุด
รวมเฉลี่ยทั้งหมด	4.64	.52	มากที่สุด	4.54	.62	มากที่สุด

มีความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบประเมินไปใช้ใน ระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.54$) เมื่อพิจารณาในข้อ ย่อย พบว่าองค์ประกอบของรูปแบบประเมิน ได้แก่ เป้าหมายของการประเมิน วิธีการประเมิน และการให้ข้อมูลย้อนกลับ มีความเหมาะสมใน ระดับมากที่สุด และองค์ประกอบของรูปแบบ ประเมินมีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ระดับ มากถึงมากที่สุด แสดงว่ารูปแบบประเมิน สมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาเทคนิคเกสซักรรรมมีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ใน การนำรูปแบบประเมินสมรรถนะไปใช้

ทั้งนี้เพราะผู้เกี่ยวข้องของวิทยาลัยทั้ง 7 แห่ง คือหัวหน้าหลักสูตรเทคนิคเกสซักรรรม มี บทบาทในการเป็นผู้บริหารและจัดการหลักสูตร มี ประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอน การวัด และประเมินผลการศึกษาของนักศึกษาซึ่งจัดว่ามี ความเชี่ยวชาญ มีประสบการณ์ และเป็นผู้มีส่วน ได้ส่วนเสียในการนำรูปแบบประเมินสมรรถนะ ไปใช้ ดังนั้นจึงใช้ความสามารถในการพิจารณา

และให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนา รูปแบบประเมินสมรรถนะของนักศึกษาให้มีความ เหมาะสม

นอกจากนี้ผู้เกี่ยวข้องยังได้ให้ข้อเสนอแนะ เรื่องระยะเวลาการประเมินสมรรถนะของ นักศึกษาในช่วงประจำภาคการศึกษาควรทำการ ประเมินเมื่อจัดการเรียนการสอนไปแล้วอย่างน้อย ครั้งหนึ่งของภาคการศึกษา หรือสองในสามของ ภาคการศึกษา ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับการบริหารจัดการ ของแต่ละวิทยาลัย เพื่อความสะดวกและสามารถ นำข้อมูลที่ได้มาพัฒนาสมรรถนะนักศึกษาได้ ทันเวลา สำหรับการประเมินก่อนสำเร็จการศึกษา ควร ทำการประเมินกับนักศึกษาชั้นปีสุดท้ายก่อน สำเร็จการศึกษาโดยช่วงเวลาขึ้นอยู่กับการบริหาร จัดการของแต่ละวิทยาลัย แต่ให้ดำเนินการก่อน สอบข้อสอบวัดความรอบรู้รวบยอดจากส่วนกลาง โดยสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวง สาธารณสุข ผู้วิจัยจึงทำการปรับแก้เรื่องระยะเวลา การประเมินตามข้อเสนอแนะจากผู้เกี่ยวข้องดังนี้

ตารางที่ 5. ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบประเมินไปใช้ (n=10)

รูปแบบประเมินสมรรถนะ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	\bar{x}	S.D.	แปลผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล
องค์ประกอบเรื่อง เป้าหมายของการประเมิน						
1. เพื่อใช้ผลการประเมิน ไปพัฒนาสมรรถนะของนักศึกษา	4.56	.53	มากที่สุด	4.56	.73	มากที่สุด
2. เพื่อจัดทำสารสนเทศผลการประเมินสมรรถนะของนักศึกษา	4.67	.50	มากที่สุด	4.56	.53	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.62	.52	มากที่สุด	4.56	.63	มากที่สุด
องค์ประกอบเรื่อง วิธีการประเมิน						
1. ผู้เกี่ยวข้องกับการประเมิน	4.43	.70	มาก	4.45	.72	มาก
2. กิจกรรมการประเมิน	4.49	.58	มาก	4.49	.58	มาก
3. ระยะเวลาการประเมิน	4.50	.53	มากที่สุด	4.59	.52	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.47	.60	มาก	4.50	.61	มากที่สุด
องค์ประกอบเรื่อง การให้ข้อมูลย้อนกลับ						
1. จัดทำข้อมูลเพื่อประกอบการประเมินสมรรถนะอื่นๆ ต่อไป	4.00	1.07	มาก	4.00	.76	มาก
2. รายงานผลการประเมินให้นักศึกษาและผู้เกี่ยวข้องรับทราบ	4.25	1.16	มาก	4.50	.76	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.13	1.12	มาก	4.25	.76	มาก
รวมเฉลี่ยทั้งหมด	4.45	.64	มาก	4.48	.62	มาก

1) ประเมินประจำภาคการศึกษาทำการประเมินเมื่อจัดการเรียนการสอนไปแล้วอย่างน้อยสองในสามของภาคการศึกษา ทั้งนี้เพื่อให้เห็นพฤติกรรมของนักศึกษาได้เพียงพอครอบคลุมประเด็นการประเมินในแต่ละตัวชี้วัด

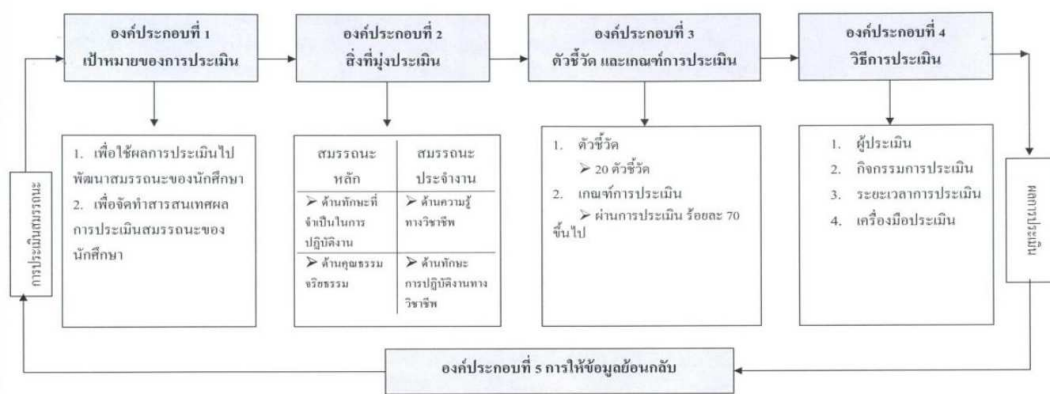
2) ประเมินก่อนสำเร็จการศึกษาทำการประเมินกับนักศึกษาชั้นปีสุดท้ายก่อนสำเร็จการศึกษาโดยช่วงเวลาขึ้นอยู่กับการบริหารจัดการของแต่ละวิทยาลัย แต่ให้ดำเนินการก่อนสอบข้อสอบวัดความรู้รอบรู้รวบรวมจากส่วนกลาง โดยสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข

หลังจากผู้วิจัยได้ทำการปรับแก้รูปแบบประเมินสมรรถนะจากข้อเสนอแนะของผู้เกี่ยวข้องกับผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้วิจัยได้นำเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบคุณภาพรูปแบบประเมินสมรรถนะต่อไป

ขั้นที่ 3 ผลการตรวจสอบคุณภาพรูปแบบประเมินสมรรถนะโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ดังแสดงในตารางที่ 5 โดยพบว่าผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่า

รูปแบบการประเมินทุกองค์ประกอบโดยรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก ($\bar{x}=4.45$) และมีความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบประเมินไปใช้ในระดับมาก ($\bar{x}=4.48$) เมื่อพิจารณาในข้อย่อยพบว่าองค์ประกอบของรูปแบบประเมิน ได้แก่ เป้าหมายของการประเมิน วิธีการประเมิน และการให้ข้อมูลย้อนกลับ มีความเหมาะสมในระดับมากถึงมากที่สุด และองค์ประกอบของรูปแบบประเมินมีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ระดับมากถึงมากที่สุด แสดงว่ารูปแบบประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาเทคนิคเกษตรกรรมมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบประเมินสมรรถนะไปใช้จริง ทั้งนี้เพราะรูปแบบประเมินสมรรถนะได้ผ่านกระบวนการตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิด้านวิชาชีพเกษตรกรรม ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิตัวแทนจากสถาบันพระบรมราชชนกซึ่งมีบทบาทเกี่ยวข้องกับหลักสูตรของวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร เป็น

รูปแบบประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาเทคนิคเกษตรกรรม วิทยาลัยการสาธาณสุขสิรินธร สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ดังนี้

รูปที่ 3. รูปแบบประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาเทคนิคเกษตรกรรม วิทยาลัยการสาธาณสุขสิรินธร สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก (ฉบับจริง)

ผู้ตัดสินใจถึงความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบประเมินที่สร้างขึ้น การประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาเทคนิคเกษตรกรรม เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องและสัมพันธ์กับมิติทางสังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์ จำเป็นต้องอาศัยความคิดเห็นและความเชี่ยวชาญของผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ เนื่องจากต้องมีการวิเคราะห์วิจารณ์อย่างลึกซึ้งเพื่อให้ได้ข้อสรุปที่มีคุณภาพและเหมาะสม

ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับกาญจนา วัชรสุนทร (8) ซึ่งได้กล่าวถึงการพัฒนาารูปแบบประเมิน การประเมินคุณภาพ อาจตัดสินใจจากวิธีการใดวิธีการหนึ่งหรือหลายวิธี สำหรับการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นการให้ผู้ทรงคุณวุฒิในด้านที่ศึกษาเป็นผู้ตัดสินใจถึงความเหมาะสมของรูปแบบที่สร้างขึ้น ความเป็นไปได้ในการนำไปใช้นอกจากนี้ผู้ทรงคุณวุฒียังมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่สำคัญ ดังนี้ ควรระบุหัวข้อเครื่องมือประเมินให้ชัดเจนในองค์ประกอบวิธีการประเมิน เพื่อให้ผู้นำรูปแบบประเมินไปใช้ได้ทำความเข้าใจเกี่ยวกับเครื่องมือ สามารถนำไปใช้ได้สะดวก ลดข้อผิดพลาดที่อาจจะเกิดขึ้น จากข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้วิจัยได้นำมาใช้เป็นแนวทางในการ

พัฒนารูปแบบประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาเทคนิคเกษตรกรรม วิทยาลัยการสาธาณสุขสิรินธร สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก (ฉบับจริง) ดังแสดงในรูปที่ 3 พบว่ารูปแบบประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาเทคนิคเกษตรกรรม วิทยาลัยการสาธาณสุขสิรินธร สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก (ฉบับจริง) ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ โดยรายละเอียดของแต่ละองค์ประกอบ มีดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 เป้าหมายของการประเมิน ประกอบด้วย

- 1.1) เพื่อใช้ผลการประเมินไปพัฒนาสมรรถนะของนักศึกษา
- 1.2) เพื่อจัดทำสารสนเทศผลการประเมินสมรรถนะของนักศึกษา

องค์ประกอบที่ 2 สิ่งที่มุ่งประเมิน ประกอบด้วย

- 2.1) สมรรถนะหลัก ประกอบด้วย
 - สมรรถนะด้านทักษะที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน
 - สมรรถนะด้านคุณธรรม จริยธรรม
- 2.2) สมรรถนะประจำงาน ประกอบด้วย
 - สมรรถนะด้านความรู้ทางวิชาชีพ

- สมรรถนะด้านทักษะการปฏิบัติงานทางวิชาชีพ

องค์ประกอบที่ 3 ตัวชี้วัดและเกณฑ์การประเมิน ประกอบด้วย

3.1) ตัวชี้วัด มีจำนวน 20 ตัวชี้วัด จำแนกตามสมรรถนะสิ่งที่มีประเมิน ได้ดังนี้ ด้านทักษะที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย 5 ตัวชี้วัด ด้านคุณธรรมจริยธรรมประกอบด้วย 6 ตัวชี้วัด ด้านความรู้ทางวิชาชีพ ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด และด้านทักษะการปฏิบัติงานทางวิชาชีพ ประกอบด้วย 5 ตัวชี้วัด

3.2) เกณฑ์การประเมิน คือระดับที่ถือว่านักศึกษาเทคนิคเกษตรกรรม ผ่านเกณฑ์การประเมินสมรรถนะ คือ คะแนนมากกว่าร้อยละ 70

องค์ประกอบที่ 4 วิธีการประเมิน ประกอบด้วย

4.1) ผู้ประเมิน ประกอบด้วย 3 กลุ่ม ดังนี้ อาจารย์เกษตรกรรมประจำวิทยาลัย อาจารย์พี่เลี้ยงประจำแหล่งฝึก และเพื่อนนักศึกษา

4.2) กิจกรรมการประเมิน ประกอบด้วย กิจกรรมต่างๆ คือ การวางแผนการประเมิน การดำเนินการประเมิน การวิเคราะห์และสรุปผลการประเมิน และการนำผลการประเมินมาพัฒนาสมรรถนะ

4.3) ระยะเวลาการประเมิน ประกอบด้วย 2 ระยะ ดังนี้

4.3.1) ประเมินประจำภาคการศึกษา ประกอบด้วย

- ดำเนินการทุกภาคการศึกษา ภาคการศึกษาละ 1 ครั้ง เมื่อจัดการเรียนการสอนไปแล้วอย่างน้อยสองในสามของภาคการศึกษา

- ดำเนินการเมื่อสิ้นสุดการฝึกปฏิบัติงานภาคสนาม ภายใน 1 สัปดาห์

4.3.2) ประเมินก่อนสำเร็จการศึกษา ทำการประเมินกับนักศึกษาชั้นปีสุดท้ายก่อนสำเร็จการศึกษาโดยช่วงเวลาขึ้นกับการบริหารจัดการของแต่ละวิทยาลัยแต่ให้ดำเนินการก่อนสอบ

ข้อสอบวัดความรู้รอบรู้รวบรวมจากส่วนกลาง โดยสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข

4.4) เครื่องมือประเมิน ประกอบด้วย

4.4.1) เครื่องมือประเมินสมรรถนะด้านทักษะการปฏิบัติงานที่จำเป็น คือ แบบประเมินสมรรถนะด้านทักษะการปฏิบัติงานที่จำเป็น เป็นแบบให้คะแนน Rubrics Score 5 ระดับ

4.4.2) เครื่องมือประเมินสมรรถนะด้านคุณธรรม จริยธรรม คือ แบบประเมินสมรรถนะด้านคุณธรรม จริยธรรม เป็นแบบให้คะแนน Rubrics Score 5 ระดับ

4.4.3) เครื่องมือประเมินสมรรถนะด้านความรู้ทางวิชาชีพ คือ

- แบบทดสอบรายวิชา โดยอาจารย์ผู้สอนรายวิชาเป็นผู้สร้างขึ้น

- แบบฝึกหัด โดยอาจารย์ผู้สอนรายวิชาเป็นผู้สร้างขึ้น

- แบบทดสอบวัดความรู้รอบรู้รวบรวมจากส่วนกลาง โดยสถาบันพระบรมราชชนกเป็นผู้ดำเนินการสร้างขึ้น

- เครื่องมือประเมินสมรรถนะด้านทักษะการปฏิบัติงานทางวิชาชีพ คือแบบประเมินสมรรถนะด้านทักษะการปฏิบัติงานทางวิชาชีพ เป็นแบบให้คะแนน Rubrics Score 5 ระดับ

องค์ประกอบที่ 5 การให้ข้อมูลย้อนกลับ ประกอบด้วย

5.1) รายงานผลการประเมินให้นักศึกษาและผู้เกี่ยวข้องรับทราบ

5.2) จัดทำข้อมูลเพื่อประกอบการประเมินสมรรถนะอื่นๆ ต่อไป

4. สรุปผลวิจัย

การศึกษาสมรรถนะที่พึงประสงค์ ตัวชี้วัดและเกณฑ์การประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาเทคนิคเกษตรกรรม วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก พบว่ามีสมรรถนะที่พึงประสงค์ประกอบด้วยสมรรถนะ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านทักษะที่จำเป็นในการ

ปฏิบัติงาน ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ทางวิชาชีพ และด้านทักษะการปฏิบัติงานทางวิชาชีพ สำหรับตัวชี้วัด ประกอบด้วย 20 ตัวชี้วัด จำแนกตามสมรรถนะได้ 4 ด้าน คือ 1) ด้านทักษะที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย 5 ตัวชี้วัด ได้แก่ การสื่อสาร การใช้คอมพิวเตอร์และระบบสารสนเทศ การบริการที่ดี การทำงานเป็นทีม และการคิดวิเคราะห์แก้ปัญหา 2) ด้านคุณธรรม จริยธรรม ประกอบด้วย 6 ตัวชี้วัด ได้แก่ ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ ความเอื้ออาทร ความมีระเบียบวินัย การมีมนุษยสัมพันธ์ และการมีจิตสาธารณะ 3) ด้านความรู้ทางวิชาชีพ ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด ได้แก่ ความรู้ในงานบริการเภสัชกรรม ความรู้ในงานบริหารเวชภัณฑ์ ความรู้ในงานผลิตยา และความรู้ในงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านสาธารณสุข และ 4) ด้านทักษะการปฏิบัติงานทางวิชาชีพ ประกอบด้วย 5 ตัวชี้วัด ได้แก่ งานบริการเภสัชกรรม งานบริหารเวชภัณฑ์ งานผลิตยา งานคุ้มครองผู้บริโภคด้านสาธารณสุข และงานด้านเภสัชกรรมในชุมชน สำหรับเกณฑ์การประเมินคือ ร้อยละ 70 ขึ้นไปถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

สำหรับการพัฒนารูปแบบประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาเทคนิคเภสัชกรรม วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก ได้รูปแบบประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ (ฉบับจริง) ซึ่งประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) เป้าหมายของการประเมิน 2) สิ่งที่มีประเมิน 3) ตัวชี้วัดและเกณฑ์การประเมิน 4) วิธีการประเมิน และ 5) การให้ข้อมูลย้อนกลับ

ผลการสอบถามความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์จากหัวหน้าหลักสูตรเทคนิคเภสัชกรรม วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก จำนวน 7 คน พบว่าผู้เกี่ยวข้องมีความเห็นว่ารูปแบบการประเมินโดยรวมมีความ

เหมาะสม และมีความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบประเมินไปใช้ในระดับมากที่สุด

ผลการตรวจสอบคุณภาพรูปแบบประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์โดยผู้ทรงคุณวุฒิด้านวิชาชีพเภสัชกรรม จำนวน 5 คน ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา จำนวน 4 คน และผู้ทรงคุณวุฒิตัวแทนจากสถาบันพระบรมราชชนก จำนวน 1 คน พบว่าผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นว่ารูปแบบการประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์โดยรวมมีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบประเมินไปใช้ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

- ควรมีการศึกษาสมรรถนะที่พึงประสงค์ และตัวชี้วัดของนักศึกษาเทคนิคเภสัชกรรมจากกลุ่มตัวอย่างเจ้าพนักงานเภสัชกรรมในบทบาทของผู้ปฏิบัติงาน

- ควรนำรูปแบบประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ที่ได้จากงานวิจัยนี้ไปใช้จริงกับวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก

- ควรมีการประเมินคุณภาพรูปแบบประเมินสมรรถนะที่พึงประสงค์ จากผู้รู้รูปแบบประเมิน

5. เอกสารอ้างอิง

- (1) Kanchanawasi S. Theoretical evaluation. 4th ed. Bangkok: Publisher of Chulalongkorn University; 2004. Thai.
- (2) Tantiphlacheva K. The development of community nursing training for nursing students: performance-oriented approach [PhD thesis]. Bangkok: Chulalongkorn University; 1989. Thai.
- (3) Suwapiromchoad P, Jitayanun K. Characterization of the health officer of the pharmaceutical needs of society in the health system reform. Bangkok: Praboromarajchanok Institute; 2002. Thai.

- (4) Department of Pharmaceutical Technique Program. Studied the performance of technical personnel in pharmacy as perceived by the worker. Yala: Sirindhorn College of Public Health, Yala; 2008. Thai.
- (5) Chootong C. The desirable competencies of pharmacy technicians [MSc thesis]. Songkla: Prince of Songkla University; 2008. Thai.
- (6) Praboromarajchanok Institute. Curriculum of diploma of public health program (technical pharmacy) of 2007. Nonthaburi: Praboromarajchanok Institute; 2007. Thai.
- (7) Poopat P. The development of indicators and criteria for assessment. The teaching of academic assessment and evaluation, project management unit, 4: 166-189. Bangkok: Sukhothai Thammathirat Open University; 2005. Thai.
- (8) Wathanasunthon K. Design research to develop models. Teaching in a mess: advanced research methods. Bangkok: Sukhothai Thammathirat Open University; 2007. Thai.